

pr. 31. december 1983 beløber sig til 102,5 mia kr. omregnet ved ultimo 1983 valutakurser.

Tabel 2. Udviklingen i statens utrukne kreditter, mio US \$.

	Aftalt (+) Trukket (-)	Reserver
31/8 1982		2.200
10/9 1982	÷ 200	2.000
14/9 1982	÷ 250	1.750
17/9 1982	÷ 300	1.450
18/10 1982	÷ 400	1.050
31/12 1982	÷ 400	650
25/2 1983	+ 1.300	1.950
21/3 1983	÷ 650	1.300
30/8 1983	+ 270	1.570

Andre offentlige låntagere har i perioden 1. september – 31. december 1982 hjemtaget lån svarende til 4,0 mia kr. I 1983 har disse låntagere hjemtaget udlånslån svarende til 9,1 mia kr. Af dette beløb har hypotekbanken hjemtaget i alt 5,4 mia kr., mens DONG-koncernens nettolåntagning udgør 2,2 mia kr. Kommuner, elværker, telefonselskaber m.v. har hjemtaget 1,5 mia kr. For 1984 forventes andre offentlige enheders samlede låntagning i udlandet at blive ca. 8 mia kr., dvs. noget mindre end i 1983.

Den private sektor har i perioden siden 31. august 1982 som helhed haft en nettokapitalexport, hvilket har nødvendiggjort en offentlig låntagning af betydeligt større omfang end tidligere. En årsag til den private nettokapitalexport i 1982 og dele af 1983 er, at optagelsen af nye finanslån er faldet markant, antagelig som følge af nedgangen i den private sektors finansieringsbehov i forbindelse med erhvervsinvesteringer. Medvirkende til udviklingen i de private kapitalbevægelser har desuden været mulighederne for indenlandsk låntagning på rentelette vilkår samt den periodiske betydelige valutariske uro. Samtidig er afdragene på finanslån optaget i de foregående år steget betydeligt som følge af en stigning i de ordinære afdrag og i de ekstraordinære afdrag i forbindelse med konkurser og ophør af virksomheder.

Perioder med uro omkring den danske krone kan påvirke de private kapitalbevægelser betydeligt. Bl.a. gælder dette danske virksomheders mellemværender med udenlandske leverandører og aftagere m.v.

Den samlede private nettokapitalexport udgjorde i 2. halvår 1982 4,2 mia kr. og i de første 3

kvartaler af 1983 ialt ÷ 0,5 mia kr., beløb som størrelsesmæssigt skulle kunne opfanges af tilsvarende udsving i offentlig låntagning eller i valuta-beholdning. Nettokapitalexporten fordeler sig imidlertid ikke jævnt over perioden. Således var der i 3. kvartal 1982 og 1. kvartal 1983 en betydelig kapitalexport, mens der i 2. kvartal 1983 var en nettokapitalimport. Disse kraftige skift i de private kapitalbevægelser stiller krav om et valutarisk beredskab, og staten har (jfr. tabel 2) indenfor korte perioder hjemtaget store beløb af de utrukne kreditter.

Tabel 4. Betalinger vedrørende statens udenlandske gæld. Mio kr.

	Rente	Afdrag	Samlet ydelse
1984	10.005,5	11.938,6	21.944,1
1985	8.920,1	10.701,2	19.621,3
1986	7.652,4	12.688,2	20.340,6
1987	6.401,1	13.655,7	20.056,8
1988	5.027,6	15.496,0	20.523,6
1989	3.408,4	8.419,6	11.828,0
1990	2.527,1	16.942,3	19.469,4
1991	1.149,9	2.325,9	3.475,8
1992	916,1	3.539,7	4.455,8
1993	633,4	2.287,5	2.920,9
1994	420,5	699,7	1.120,2
1995	377,6	289,3	666,9

Ann.: Renter og afdrag er beregnet af den udestående gæld pr. 31/12-1983 (102,5 mia kr.). Valutakurser pr. 30/12 1983 er benyttet. Aftalte førtidige indfrielse er indarbejdet i tabellen. For variabelt forrentede lån er anvendt en sats på 10,9 pct. svarende til den faktiske gennemsnitlige rente ultimo 1983.

Ved optagelse af lån i udlandet gælder – jfr. den seneste lånebemyndigelseslov – at finansministeren ud over nettobemyndigelsen, som er anført i § 1, er bemyndiget til at optage lån i udlandet svarende til afdrag på statens udenlandske gæld.

I 1983 er der betalt afdrag på ialt 12.369 mio kr. og optaget lån svarende til 16.662 mio kr. således at bemyndigelsen er blevet nedskrevet med 4.293 mio kr. og herefter andrager 8.106 mio ultimo året. Underskuddet på betalingsbalancens løbende poster, som i 1983 forventes at ville beløbe sig til knap 11 mia kr., skønnes at blive lidt større i 1984. Der vil derfor antagelig være behov for en statslig bruttolåntagning på omkring 15–16 mia kr., blandt andet på grund af en betydelig vækst i afdragene på den udenlandske statsgæld. I 1984 er de forventede afdrag på den statslige udlandsgæld beregnet til 14,4 mia kr. Heri er inkluderet de planlagte